

83. fond Bethlen hagyaték

1742—1930

3,16 ifm

Gróf Bethlen István (Gernyeszeg 1874. október 8.—Szovjetunió 1946) miniszterelnök, a két világháború közötti időszak egyik vezető politikusa. Erdélyi nagybirtokos családból származott.

Iskolái: budapesti egyetemen jogot, Magyaróváron mezőgazdasági akadémiát végzett. Az MTA-tagja 1928—1945 között.

1901-től 1903-ig szabadelvű párti, 1904-től 1913-ig függetlenségi párti, 1913-tól 1918-ig alkotmánypárti képviselő. Az ellenforradalmi Nemzeti Egyesülés Pártja az Ő kezdeményezésére 1919 februárjában jött létre.

A Tanácsköztársaság kikiáltása után Bécsbe emigrált, ott a szegedi kormány képviselőjeként az ellenforradalmi komitét egyik vezetőjévé vált.

1920-ban tagja volt magyar béke delegációnak.

1921. április 14-én miniszterelnök lett. 1921. novemberében elfogadtatta a parlamenttel a Habsburg-ház trónfosztásáról szóló törvényjavaslatot. 1921. december 22-én a szociáldemokrata párttal titkos politikai egyezséget kötött (Bethlen-Peyer paktum). 1922 februárjában belépett a Kisgazda Pártba, amelynek egyik vezetője lett. E pártból és a hozzá csatlakozott konzervatív pártokból létrehozta a Keresztény Kisgazda Földműves és Polgári Pártot (Egységes Párt), amely a későbbi kormánypárt alapját képezte. 1922-ben rendeletben szűkítette a választójogot és visszaállította a nyílt szavazás rendszerét a városok kivételével. 1927 áprilisában Bethlen István Rómában tárgyalta Mussolinivel ahol aláírták az olasz-magyar barátsági szerződést.

1931augusztusában lemondott a miniszterelnökségről.

Az 1939-es választások után Horthy kinevezte a felsőház örökös tagjává. 1943—44-ben az angolszászok felé forduló konzervatív politikai irányzatnak az egyik vezetője lett. 1946-ban, a Szovjetunióban halt meg hadifogságban.

1.	kötet	Az erdélyi három nemzetekből álló Rendeknek 1790-dik Esztendőben Karátson Havának 12-dik napjára Szabad Királyi városba Kol'svarra hirdettetett, és több következő napokon tartatott közönséges Gyűléseikben lett végezéseknek és foglalatoságoknak Jegyző Könyve. Kolo'sváratt, 1791.	1791
2.	kötet	Protocolum Diaetale	1742
3.	kötet	Protocolum Diaetale	1747
4.	kötet	Protocolum Diaetale	1751
5.	kötet	Protocolum Diaetale	1754
6.	kötet	Protocolum Diaetale	1755
7.	kötet	Protocolum Diaetale	1790
8.	kötet	Acta Diaetalia	1746
9.	kötet	Fényképalbum	1930
10.	doboz	Könyvek	
11.	doboz	Könyvek	
12.	doboz	Könyvek	
13.	doboz	Könyvek	
14.	doboz	Könyvek	
15.	doboz	Könyvek	
16.	doboz	Könyvek	

17. doboz Könyvek
18. doboz Könyvek